

ΓΛΩΣΣΙΔΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΠΑ

Διόσκουροι, αλλά τόσο διαφορετικοί

Ελαβα και διάβασα, ως απλός αναγνώστης πάντα και όχι ως κριτικός λογοτεχνίας, τα πρόσφατα βιβλία του Τάσου Γουδέλη («Η γοητεία των υποσχέσεων», εκδόσεις Πατάκη) και του Κώστα Μαυρουδλή («Το αλάτι του Bad Ischl», εκδόσεις Κίχλη).

Ο Τάσος Γουδέλης και ο Κώστας Μαυρουδής συνεκδίδουν επί περίπου σαράντα χρόνια το αειθαλές «Δέντρο», περιοδικό με πάντα ενδιαφέροντα αφιερώματα, κείμενα και σχόλια. Ως συγγραφείς πάντως, αν και απολύτως της ίδιας γενιάς, είναι πολύ διαφορετικοί. Ο Γουδέλης υπηρετεί εδώ και χρόνια τη μικρή φόρμα και έναν ιδιότυπο μοντερνισμό. Εναν μοντερνισμό δωρικό, θα έλεγα, χωρίς σουσουμία και χωρίς «Κοιτάτε γείτονες πόσο μοντέρνοι είμαστε!». Οι λέξεις που χρησιμοποιεί δείχνουν κατά κανόνα διαλεγμένες μία μία, με ακρίβεια αλλά και με τη σιγουριά που του δίνει η μακρά, πολυσιχιδής και γόνιμη σχέση του με τον γραπτό λόγο. Ενα άλλο γνώρισμα των κειμένων του Γουδέλη είναι η εμφανής επίδραση που έχει ασκίσει στον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζει τη λογοτεχνία αλλά και τον κόσμο γενικότερα η βαθιά σχέση του με τον κινηματογράφο. Ενδεικτικά και μόνο, αναφέρω τα βιβλία του για τον Τζον Χιούστον, τον Όρσον Ουέλς, τους Ταβιάνι και άλλους, όπως και το ότι έχει διδάξει ιστορία του κινηματογράφου και σενάριο.

Από την άλλη, ο Μαυρουδής, αν και εδραίωσε τη θέση του στα γράμματα ως ποιητής, εδώ και χρόνια υπηρετεί ένα πολύ ιδιαίτερο, πολύ δικό του είδος πεζογραφίας. Κάτι μεταξύ προσωπικού ημερολογίου, ταξιδιωτικών εντυπώσεων και δοκιμακού περί τέχνης λόγου, με έντονο πάντα το στοιχείο των αναφορών σε συγγραφείς και σε κάθε είδους κείμενα. Με λόγο συμπυκνωμένο, με ματιά που βλέπει πίσω από την επιφάνεια των πραγμάτων, με αξιοποίηση θραυσμάτων της μνήμης, με έμφαση στις αποχρώσεις και στα ημίτονα του κόσμου που μας περιβάλλει, τα κείμενα του Μαυρουδλή είναι πάντα λεπτοφυή, λεπταίσθητα, λεπτοδουλεμένα. Με κίνδυνο να φανώ υπερβολικός ή να αυθαιρέτησω, θα τολμούσα να πω ότι υπάρχουν στιγμές στα κείμενά του που το ξεδίπλωμα του θέματος έχει κάτι από τον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσονται τα θέματα σε μια σύνθεση του Ντεμπισί. Αν και τόσο διαφορετικοί μεταξύ τους ως προς το ύφος και τη θεματολογία, οι «Διόσκουροι του Δέντρου» μοιράζονται, ωστόσο, κάποια κοινά στοιχεία. Ενα από αυτά είναι και η αποστασιοποίησή τους από παιδικές ασθένειες της λογοτεχνίας – και κατεξοχήν, βέβαια, της ελληνικής λογοτεχνίας – όπως είναι η ηθογραφία και η αυτοαναφορικότητα. Ως κοινό και στους δυο τους στοιχείο θα μπορούσα επίσης να εντοπίσω το μη διαπραγματεύσιμο των εμμονών τους. Εμμονών διαφορετικής χροιάς και φύσης, αλλά πάντως εμμονών, και μάλιστα ανεπιδραστών από κάθε είδους συρμούς.

Η έμμηνος ρήση

Οι σωτηριολογικές θεωρίες υπάρχουν επειδή έχουμε πνεύμα ζηλωτή, ας πιστεύουμε το αντίθετο. Η ορμή γεννά την πίστη, ποτέ δεν συμβαίνει το αντίστροφο.

Από «Το αλάτι του Bad Ischl» του Κώστα Μαυρουδλή